

Landsomfattende tilsyn 2011

Tilsyn skal bidra til trygge tjenester ved å undersøke om regelverket blir fulgt. Planlagt tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenester utføres i hovedsak av Fylkesmannen og Helsetilsynet i fylket, hver for seg eller sammen. De landsomfattende tilsynene utføres etter en felles veileder for å sikre likhet i tema og utførelse, og for å bidra til at funn bedømmes på samme måte.

Statens helsetilsyns plan for tilsyn i 2011 omfatter barnevern, sosiale tjenester i Nav, kommunale sosial- og helsetjenester og spesialisthelsetjenesten.

Barnevern

Temaet for landsomfattende tilsyn i 2011 er hvordan kommunenes barneverntjeneste arbeider med hjelpetiltak til barn som bor hjemme. Fylkesmannen skal undersøke om kommunene sikrer at undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak gjøres på en slik måte at barn og unge får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Det skal samtidig undersøkes om barna sikres rett til å medvirke, dvs. til å bli informert og til å uttale seg.

Sosiale tjenester i Nav

Fylkesmannen skal i 2011 videreføre det landsomfattende tilsynet fra 2010 med sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Gjennom tilsynet undersøkes det om kommunene sikrer at søkeres rett til økonomisk stønad blir ivaretatt, og om det i søknadsbehandlingen foretas individuelle vurderinger.

I tillegg vil det i løpet av 2011 bli tilrettelagt for et landsomfattende tilsyn med kommunenes bruk av kvalifiseringsprogram.

Tvungen helsehjelp i kommunal helsetjeneste

Helsetilsynet i fylkene skal i 2011 gjøre tilsyn med tvungen helsehjelp i de kommunale helsetjenestene etter pasientrettighetsloven kapittel 4A.

Formålet med denne bestemmelsen er å sikre nødvendig helsehjelp for å hindre vesentlig helseskade på pasienter som mangler samtykkekompetanse og som motsetter seg helsehjelpen, og å forebygge og redusere bruk av tvang. Det er strenge vilkår for å gi helsehjelp til en pasient som motsetter seg hjelp.

Tilsynet skal undersøke om kommunene følger lovverkets krav om vurdering av samtykkekompetanse hos pasientene, om det er forsøkt med tillitskapende tiltak før tvungen helsehjelp gjennomføres, om nødvendige helsefaglige vurderinger er gjort, om det er fattet vedtak når det skal ytes tvungen helsehjelp og om tvungen helsehjelp blir vurdert fortløpende.

Kommunale helse- og sosialtjenester til eldre

Som ledd i Statens helsetilsyns fireårige satsing på tilsyn med tjenester til eldre, ble det i 2010 gjennomført et bredt spekter av tilsynsaktiviteter i kommunene. Disse skal videreføres i 2011.

Tilsynstemaer er hvordan hjemmeboende eldre med demens blir utredet og fulgt opp av kommunal pleie- og omsorgstjeneste og fastlege, og hvordan disse samarbeider, følger opp og sikrer at de eldre får forsvarlig legemiddelbehandling og en forsvarlig ernærings situasjon. Andre temaer er kommunenes rehabiliteringstilbud til eldre, legemiddelhåndtering og tildeling av avlastningstilbud til skrapelige eldre.

Spesialisthelsetjenester til eldre

I 2011 skal Helsetilsynets satsing på tilsyn med tjenester til eldre omhandle spesialisthelsetjenestens tilbud. Det skal undersøkes om helseforetakene gjennom systematisk styring sikrer forsvarlig behandling av eldre med hjerneslag og av eldre med hoftebrudd.

Det er valgt områder der det er særlig fare for svikt, og som kan få stor negativ betydning for den enkelte pasient. I tilsynet med behandling av hjerneslag skal det fokuseres på observasjon, utredning og behandling de første 24 timene etter innleggelse på sykehuset, på tidlig rehabilitering, og på forebygging av komplikasjoner og nye hjerneslag.

Tilsynet med behandling av hoftebrudd skal undersøke ventetid fra innleggelse til operasjon, legemiddelbruk, ernæringsstatus og behandling av forvirringstilstander.